

Emnenr. 23

Fylke: Telemark

Tilleggsspørsmål nr.

Herad: Rauland

Emne: Bordskikk til kvelds

Bygdelag.

Oppskr. av: Signe Hango Svalastoga

Gard: Svalastoga

(adresse): Rauland

G.nr. 41 Br.nr. 1

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

Sp. 1 Dei fleste lagar mat på kjøkkenet no. Før laga ein maten inne i stoga.

Sp. 2 Ein sat helst ved skiva og åt for.

Sp. 3 Ja. Det er skikk no og, men no et folk helst i kjøkkenet.

Alle et på same tid og same mat. Einast mindre born sit kanskje lenger om morgnen, og kjem då seinare til bords.

Sp. 4 Borna får mjølk i staden for kaffi attåt maten, annan skilnad veit eg ikkje om.

Sp. 5 Ja.

Sp. 6 Når ein er mange til bords, f. d. i omna, sit ein gjerne kring bordet i stoga. Ingen stad hev et ånestykke for seg.

Sp. 7 Alle liker best å ha faste plassar, men det var ikkje faste reglar å gå etter det eg minnst.

Sp. 8 Nei.

Sp. 9 Namnet høyraste er i bruk. Ein bed gjerne gjesten setje seg der.

Sp. 10 Beste plassane er nærast og i høyskilet.

Sp. 11 Dersom ein hadde slitt arbeid at ein vart ureis på hendene, måtte ein vaska seg for ein åt. Ingen sat med hatt eller lue på ved bordet.

Sp. 12 Eg kan såvidt minnst at folk åt av same grøntfått, og same mjølkedoppen. Eg er 66 år. Koppene var mutur og små brog. Ei fekk folk boller, ein åt korv. Dei var av

(Steinberg)

Nei. Ein bok ei skil med grant, ei med mjølk all. fort.
Det gjer ein no og. Nei, det kann eg ikkje. Til Kaffien
brøtke folk særskilde Kaffekopper.

Sp. 13.

Ernst stod på ei Breffjøl som var berre til det bruk.
Det gamle var at ein sette fram maten berre for gjestene.
Maten vart boren på iivistoge fôr, no gjer ingen det
lengre. Dei et ved stoge-bordet.

Sp 14.

Ikke i bruk her.

Sp 15

Ja.

Sp 16

Fôr, men ikke no.

Sp 17

Eg kann såvidt minnst det. Mellom 50 og 60 år sidan, tinn
eg.

Sp. 18

Dei åt med jorzi (bordkni))

Sp 19

Ja. Treskeier og sølvskeier var litte å kjennel.

Det gamle namnet var sporen.

Sp 20

Eg har aldri sett at dei let vera å vaskle dei.

Sp 21

Kanskje åra mellom 1900 og 1910. Dei hadde grantebrog
for dei fekk tallerkar (diskar som dei sa).

Sp 22

Nei. Berre for gjester. Skiva var jammast kvitiskura.

Det er ikke vanleg med bordduk til Kvadags no heller.

Sp 23

Mange har vatsduk på kjøkkenbordet no.

Sp 24

Alle kunne forsyne seg sjølve, men det var skam å
"skarve" (Åa for mykje sukk). Munder born fekk
hjelp av mor og far til å få i hovelege stykke.

Sp 25

Nei. Men ein brukte vettersmør om sommaren, så ein
fekk selja det ein sanka på støylen.

Sp 26

Alle skulle få eta seg mette.

Sp 27

Some barn greier seg tidlegare, andre seinare.

Mor, far, sytkin hjelper dei minste.

Sp 28

Det kann eg minnst så vitt.

Sp 29

Dei fleste les for maten, alle eldre gjer det. Det er
ingen skilnad med framande.

Sp 30

Ja, men ikke le med mat i munnen.

Sp 31

Det var ikke vanleg å synge ved bordet

Sp 32

Ja. Det heitte å halda bordskikk.

Sp 33

Ja.

Sp 34

Signe maten!

- Sp 35. Nei, var han langreist, fekk han mat i sov.
- Sp 36. Han får gjerne kaffi med eitkvart astat. Er han langreist, får han mat no som før.
- Sp 37. Det er som før.
- Sp 38. Ja. Det er så no og.
- Sp 39. Ein gjest et ikkje i kjøkkenet. Det gamle var at han åt aleine og sat i høgssetet.
- Sp 40. Før var det fast skikk å "byr as" når ein skulle til bords.
- Sp 41. Ein skal vera i stoga når gjesten et, men ikkje sitje og stire på han. Passer på at han får alt han vil ha, be han forsyne seg, snakke om høgjelige ting, prøve vise han at han er velkommen.
 I joli må ingen reise ut att utan å få eitkvart, mat eller drikk. Han "må kje reise med joli".
 Når framande går, skal ein gå ut etter dei.
 Du seier ein gjerne i spøk: "Eg må vel sjå etter at du ikkje reiser med hoggklubben."